МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ РАКЕТНО-КОСМІЧНОГО МАШИНОБУДУВАННЯ
ДНІПРОВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ директора коледжу
«22» жовтня 2026 року №156-ОС

ПОЛОЖЕННЯ
про запобігання та протидію насильству, жорстокому поводженню та булінгу (цькуванню) у Відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж ракетно-космічного машинобудування ДНУ ім. Олеся Гончара»

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО
Педагогічною радою коледжу
від " 21" жовтня 2026 року
Протокол № 2 .

Дніпро

2026

ЗМІСТ

1	ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	3
2	ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ	4
3	МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ПРИНЦИПИ	4
4	ЗАПОБІГАННЯ НАСИЛЬСТВУ ТА ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКІВ	5
5	МЕХАНІЗМ ПОДАННЯ ПОВІДОМЛЕНЬ	6
6	ДІЇ ПРАЦІВНИКА У РАЗІ ВИЯВЛЕННЯ ОЗНАК НАСИЛЬСТВА	6
7	ДІЇ КЕРІВНИКА КОЛЕДЖУ	7
8	КОМІСІЯ З РОЗГЛЯДУ ВИПАДКІВ НАСИЛЬСТВА	7
9	ЗАХОДИ ВИХОВНОГО ВПЛИВУ ТА ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА	8
10	ПРАВА ТА ОБОВ’ЯЗКИ	9
11	КОНФІДЕНЦІЙНІСТЬ	9
12	ВЗАЄМОДІЯ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ	9
13	ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ	10
	СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	11
	ДОДАТКИ	12

1 Загальні положення

1.1 Це Положення визначає систему запобігання та протидії насильству, жорстокому поводженню та булінгу (цькуванню) у ВСП «Фаховий коледж ракетно-космічного машинобудування ДНУ ім. О. Гончара» (далі – Коледж), механізми подання і розгляду повідомлень про можливі випадки насильства, порядок реагування, організацію допомоги постраждалим особам та заходи щодо недопущення повторення таких випадків.

1.2 Це Положення розроблено на виконання вимог законодавства України щодо забезпечення права дитини та здобувачів освіти на захист від усіх форм насильства, жорстокого поводження та дискримінації, створення безпечного освітнього середовища та запобігання і протидії насильству, зокрема булінгу (цькуванню).

1.3 Нормативною основою цього Положення є Закон України «Про освіту», Закон України «Про фахову передвищу освіту», Закон України «Про охорону дитинства», Закон України від 06 червня 2024 року № 3792-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми», постанова Кабінету Міністрів України від 04 червня 2025 року № 658 «Про затвердження Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми», постанова Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2025 року № 1513 «Про затвердження Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми», наказ Міністерства освіти і науки України від 28 грудня 2019 року № 1646 «Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу» у редакції наказу МОН України від 18 червня 2026 року № 961 (чинній з 11 серпня 2026 року), Статут ДНУ та Правила внутрішнього розпорядку Коледжу.

1.4 Система запобігання та протидії насильству, зокрема булінгу (цькуванню), у Коледжі визначається цим Положенням з урахуванням Порядку реагування на випадки булінгу (цькування), Порядку застосування заходів виховного впливу, Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми і Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми.

1.5 Положення поширюється на працівників Коледжу, здобувачів освіти, інших учасників освітнього процесу та осіб, залучених до освітнього процесу.

1.6 У частині норм, що стосуються захисту дітей, Положення застосовується до здобувачів освіти, які не досягли 18 років. Щодо повнолітніх здобувачів освіти Коледж забезпечує безпечне освітнє середовище та реагування на випадки насильства, булінгу, дискримінації та інших порушень

прав відповідно до законодавства України, Правил внутрішнього розпорядку Коледжу. Інформування органів опіки, служб у справах дітей та батьків щодо повнолітніх осіб не здійснюється, крім випадків інформування правоохоронних органів за наявності ознак кримінального або адміністративного правопорушення.

1.7 Положення затверджується керівником Коледжу. Зміни до нього вносяться у разі зміни законодавства або за результатами аналізу ефективності системи запобігання та протидії насильству.

2 Терміни та визначення

2.1 Булінг (цькування) – психологічне, фізичне, економічне чи сексуальне насильство, тобто будь-яке умисне діяння (дія або бездіяльність), у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, яке систематично вчиняється особою стосовно дитини (або іншого здобувача освіти), з якою вони є учасниками колективу закладу освіти, або дитиною стосовно іншого учасника цього колективу та яке порушує права, свободи, законні інтереси постраждалої особи та/або перешкоджає виконанню нею визначених законодавством обов'язків.

2.2 Кривдник – учасник колективу, який вчинив насильство, зокрема булінг (цькування), стосовно іншого учасника цього колективу.

2.3 Постраждала особа – учасник колективу, стосовно якого вчинено насильство.

2.4 Свідок – особа, яка була очевидцем насильства або якій відомі будь-які обставини, що стосуються випадку насильства.

2.5 Учасники колективу – здобувачі освіти, працівники закладу освіти та інші особи, залучені до освітнього процесу.

2.6 Систематичним насильство вважається, якщо воно вчиняється два і більше разів протягом 12 місяців з дня реєстрації повідомлення про перший випадок насильства або з дня вчинення першого насильства, незалежно від наявності повідомлення та/або його реєстрації.

2.7 Інші терміни вживаються у значеннях, визначених законодавством України.

3 Мета, завдання та принципи

3.1 Метою є створення безпечного і здорового освітнього середовища, вільного від насильства, жорстокого поводження та дискримінації, та забезпечення своєчасного виявлення, запобігання і належного реагування на випадки насильства.

3.2 Основними завданнями є:

– визначення та реалізація заходів запобігання насильству та потенційним ризикам його виникнення;

– виявлення проявів та ознак насильства;

– визначення та реалізація заходів протидії насильству та усунення або мінімізації ризиків;

– інформування здобувачів освіти, працівників і, щодо неповнолітніх осіб, їх батьків або законних представників про порядок повідомлення;

– забезпечення доступних способів подання повідомлень, у тому числі анонімних;

– надання постраждалим особам необхідної психологічної та іншої допомоги;

– запобігання повторенню випадків насильства та повторній травматизації;

– формування ненасильницьких моделей поведінки, культури діалогу та безконфліктної комунікації.

3.3 Діяльність ґрунтується на принципах найкращих інтересів студентів, недискримінації, ненасильницької поведінки, партнерства, особистісно орієнтованого підходу, розвитку соціального та емоційного інтелекту, гендерної рівності та участі учасників освітнього процесу у прийнятті рішень відповідно до законодавства.

4 Запобігання насильству та оцінювання ризиків

4.1 Запобігання та протидія насильству є постійним системним процесом.

4.2 Коледж забезпечує інформування здобувачів освіти та працівників, а щодо неповнолітніх – також батьків або інших законних представників, про види насильства, ознаки насильства, способи звернення по допомогу та канали повідомлення.

4.3 Коледж проводить оцінювання ризиків насильства та жорстокого поводження у своїй діяльності, зокрема в навчальних корпусах, гуртожитках та електронному освітньому середовищі, та вживає заходів для їх усунення або мінімізації.

4.4 Оцінювання може здійснюватися шляхом аналізу звернень, спостереження, аналізу освітнього середовища, анонімного опитування здобувачів освіти, аналізу місць і ситуацій підвищеного ризику (зокрема приміщень Коледжу та гуртожитку) та інших способів, передбачених законодавством.

4.5 Щороку плануються та проводяться інформаційні, профілактичні та навчальні заходи.

5 Механізм подання повідомлень

5.1 Будь-який працівник, здобувач освіти або інший учасник освітнього процесу, який помітив прояви, що можуть свідчити про насильство, або виявив його ознаки, повинен повідомити керівника Коледжу.

5.2 Повідомлення може бути подане усно або письмово, у тому числі анонімно.

5.3 Коледж забезпечує різні способи подання повідомлень: особисте звернення, письмове повідомлення, усну заяву, телефонний зв'язок, електронний лист, скриньку для паперових повідомлень та інші визначені Коледжем способи.

5.4 Керівник визначає працівника, відповідального за реєстрацію та облік повідомлень у паперовій та/або електронній формі.

5.5 Кожне повідомлення реєструється у день його надходження. Якщо воно надійшло у вихідний, святковий, інший неробочий день або в позаробочий час, реєстрація здійснюється у перший наступний робочий день.

5.6 Якщо у вчиненні насильства підозрюється керівник Коледжу, повідомлення подається засновнику або відповідному органу управління, якому підпорядковується Коледж.

6 Дії працівника у разі виявлення ознак насильства

6.1 Працівник зобов'язаний вжити невідкладних заходів для припинення насильства.

6.2 За потреби працівник надає домедичну допомогу, викликає бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги та звертається до органів Національної поліції України.

6.3 Працівник повідомляє керівника Коледжу. У разі, якщо постраждалою є неповнолітня дитина, працівник повідомляє принаймні одного з її батьків або законних представників (крім випадків, коли вони є кривдниками).

6.4 Працівник не проводить самостійного розслідування, не встановлює юридичний факт булінгу та не змушує постраждалу особу повторно описувати травматичну подію без необхідності.

7 Дії керівника Коледжу

7.1 Керівник розглядає повідомлення протягом однієї доби з дня його реєстрації.

7.2 У разі виявлення ознак насильства та/або жорстокого поводження керівник невідкладно вживає заходів для припинення насильства та унеможливлення його повторення.

7.3 У разі якщо випадок стосується неповнолітньої дитини, керівник у строк, що не перевищує трьох годин з моменту розгляду, повідомляє в письмовій формі (зокрема засобами електронної комунікації):

– батьків або інших законних представників дитини (крім випадків, коли вони є кривдниками);

– уповноважений підрозділ органу Національної поліції України;

– службу у справах дітей за місцем розташування Коледжу з одночасним інформуванням територіального органу Національної соціальної сервісної служби України та Державної служби України у справах дітей.

7.4 Якщо постраждалою особою або кривдником є повнолітній здобувач освіти, керівник за наявності ознак правопорушення інформує уповноважений підрозділ Національної поліції України та вживає заходів внутрішнього реагування відповідно до Правил внутрішнього розпорядку Коледжу.

7.5 За потреби керівник забезпечує виклик екстреної медичної допомоги.

7.6 Не пізніше ніж протягом трьох робочих днів з дня отримання повідомлення керівник скликає засідання комісії з розгляду випадків насильства.

7.7 Якщо ознак насильства не виявлено, інформація аналізується щодо наявності ризиків насильства та вживаються заходи до унеможливлення їх настання.

7.8 У разі виявлення ознак домашнього насильства керівник діє відповідно до законодавства про запобігання та протидію домашньому насильству.

8 Комісія з розгляду випадків насильства

8.1 Комісія утворюється та діє відповідно до Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2025 року № 1513, та внутрішніх нормативних актів Коледжу.

8.2 Комісія виконує свої обов’язки на постійній основі.

8.3 Склад комісії формується з урахуванням її основних завдань та затверджується керівником Коледжу (щодо випадків із неповнолітніми – за погодженням із службою у справах дітей за місцем розташування Коледжу).

8.4 Склад комісії не може бути менше п’яти осіб. До складу входять голова, заступник голови, секретар та члени комісії.

8.5 До складу комісії входять працівники Коледжу, зокрема педагогічні працівники та практичний психолог, а також (за згодою) представники служби у справах дітей за місцем розташування Коледжу, надавача соціальних послуг, уповноваженого підрозділу органу Національної поліції.

8.6 Інформація про склад комісії оприлюднюється Коледжем.

8.7 Комісія не встановлює факт булінгу (цькування) як адміністративного правопорушення. Факт вчинення булінгу встановлюється виключно рішенням суду, яке набрало законної сили.

8.8 Рішення комісії приймаються з дотриманням принципів найкращих інтересів студента, поваги до гідності особи та права учасників бути вислуханими.

8.9 Вислуховування неповнолітньої особи на засіданні комісії здійснюється у присутності батьків (законних представників) або за їх письмовою згодою без них, за участю практичного психолога або соціального педагога. Здобувач освіти може надати інформацію письмово.

8.10 Факт вислуховування особи, форма його проведения та основний зміст висловленої позиції фіксуються в матеріалах розгляду.

8.11 Член комісії не бере участі в розгляді у разі наявності конфлікту інтересів.

9 Заходи виховного впливу та психологічна підтримка

9.1 Заходи виховного впливу та дисциплінарної відповідальності визначаються та реалізуються відповідно до чинного Порядку застосування заходів виховного впливу, Правил внутрішнього розпорядку Коледжу.

9.2 Заходи спрямовуються на корекцію поведінки кривдника, надання психологічної допомоги та підтримки постраждалій особі і свідкам, недопущення повторення насильства та відновлення безпечної взаємодії.

9.3 Заходи не повинні завдавати додаткової шкоди психологічному стану учасників колективу або спричиняти повторну травматизацію.

9.4 Заходи, спрямовані на примирення, допускаються лише за добровільною згодою постраждалої особи (та її законних представників – для неповнолітніх), за відсутності ризику повторного насильства або шкоди та з урахуванням висновку практичного психолога за наявності.

9.5 Практичний психолог у межах посадових обов’язків здійснює психологічний та соціально-психологічний супровід, консультативну допомогу, бере участь у визначенні заходів психологічної підтримки та профілактичній роботі.

9.6 Психолог не встановлює юридичний факт булінгу та не підміняє діяльність правоохоронних органів.

10 Права та обов’язки

10.1 Учасники освітнього процесу мають право на безпечне освітнє середовище, повагу до гідності, отримання інформації про способи звернення по допомогу та захист від переслідування у зв’язку з повідомленням про можливий випадок насильства.

10.2 Учасники освітнього процесу зобов’язані поважати права, свободи та гідність інших осіб, не допускати насильницької поведінки та повідомляти про відомі їм випадки насильства відповідно до законодавства.

11 Конфіденційність

11.1 Обробка та зберігання інформації про випадки насильства здійснюються з дотриманням законодавства про захист персональних даних.

11.2 Інформація про постраждалу особу, особу, яка вчинила насильство, свідків та обставини випадку не розголошується, крім випадків і порядку, передбачених законом.

11.3 Матеріали, що містять персональні дані, зберігаються з обмеженням доступу.

12 Взаємодія та відповідальність

12.1 Коледж взаємодіє з Національною поліцією України, службою у справах дітей, територіальним органом Національної соціальної сервісної служби України, Державною службою України у справах дітей, закладами охорони здоров’я, соціальними службами та іншими суб’єктами відповідно до законодавства.

12.2 Працівники несуть відповідальність за невиконання або неналежне виконання встановлених законодавством обов’язків щодо запобігання та реагування на насильство.

12.3 Загальний контроль за виконанням Положення здійснює керівник Коледжу.

13 Прикінцеві положення

13.1 Це Положення набирає чинності з дня його затвердження наказом директора Коледжу.

13.2 Положення переглядається у разі зміни законодавства, що регулює питання запобігання та протидії насильству, булінгу та жорстокому поводженню.

13.3 Форми первинного повідомлення, анонімного опитування, обліку повідомлень та інші документи, необхідні для реалізації цього Положення, затверджуються або вводяться в дію наказом директора з урахуванням типових форм та вимог чинного законодавства.

Психолог Коледжу Ірина МІНЧУК

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про освіту». [Електронний ресурс]:− Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text
2. Закон України «Про фахову передвищу освіту». [Електронний ресурс]:− Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19#Text
3. Закон України «Про охорону дитинства». [Електронний ресурс]:− Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14#Text
4. Закон України від 06 червня 2024 року № 3792-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми». [Електронний ресурс]:− Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-20#Text
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 04 червня 2025 року № 658 «Про затвердження Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми». [Електронний ресурс]:− Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/658-2025-%D0%BF#Text
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2025 року № 1513 «Про затвердження Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми». [Електронний ресурс]:− Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1513-2025-%D0%BF#Text
7. Наказ Міністерства освіти і науки України від 28 грудня 2019 року № 1646 «Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу» у редакції наказу МОН України від 18 червня 2026 року № 961 (чинній з 11 серпня 2026 року). [Електронний ресурс]:− Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0111-20#Text
8. Правила внутрішнього розпорядку Коледжу, https://dspace.krkm.dnu.edu.ua/bitstreams/7cfd0268-3141-4681-b5fb-003265988714/download

ДОДАТОК 1
до Положення

ТИПОВА ФОРМА ПЕРВИННОГО ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДОЗРУ НА ВИПАДОК НАСИЛЬСТВА

Дата і час повідомлення: _____

Особа, яка повідомляє (ПІБ, за наявності): _____

Контактні дані особи, яка повідомляє (за бажанням): _____

Інформація про постраждалу особу (здобувача освіти): ПІБ, вік/дата народження / навчальна група (якщо відомо): _____

Дата, час і місце можливого випадку (навчальний корпус / гуртожиток / онлайн / інше): _____

Опис можливого випадку/ознак насильства: _____

_____

Особа, яка може бути причетною до випадку (якщо відомо): _____

Свідки (якщо відомо): _____

Чи потребує особа невідкладної допомоги: _____

Інша відома інформація: _____

Повідомлення може бути подане анонімно.

ДОДАТОК 2
до Положення

ФОРМА РЕЄСТРАЦІЇ ВНУТРІШНЬОГО ІНЦИДЕНТУ (ЖУРНАЛУ БЕЗПЕКИ)

№ запису	Дата і час	Дата, час, місце інциденту	Короткий опис	Постраждала особа	Особа, яка повідомила / спосіб	Вжиті невідкладні заходи	Кому і коли повідомлено	Подальші заходи	Примітки

Примітка: журнал ведеться з дотриманням вимог щодо захисту персональних даних та конфіденційності.

ДОДАТОК 3
до Положення

ТИПОВА АНКЕТА АНОНІМНОГО ОПИТУВАННЯ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

1. Чи почуваєшся ти безпечно у Коледжі та його гуртожитках? Так / Переважно так / Переважно ні / Ні.

2. Чи знаєш ти, до кого можна звернутися, якщо тебе ображають, залякують або завдають шкоди? Так / Ні.

3. Чи знаєш ти, як повідомити про насильство або булінг анонімно? Так / Ні.

4. Чи був ти свідком образ, принижень, погроз, фізичного насильства або кібербулінгу в Коледжі? Так / Ні.

5. Чи траплялося таке особисто з тобою? Так / Ні.

6. Якщо так, де це відбувалося? У навчальній аудиторії / у приміщенні Коледжу / у гуртожитку / на території / онлайн / інше.

7. Що, на твою думку, потрібно змінити, щоб у Коледжі було безпечніше? _____

ДОДАТОК 4
до Положення

КАНАЛИ ПОВІДОМЛЕННЯ ТА КОНТАКТИ

Директор: _____

Практичний психолог: _____

Телефон: _____

Електронна пошта: _____

Скринька для письмових повідомлень: _____

Відповідальний за реєстрацію повідомлень: _____

Служба у справах дітей: _____

Національна поліція: 102

Екстрена медична допомога: 103

Єдиний номер екстрених служб: 112

Всеукраїнські та національні гарячі лінії (безкоштовно та анонімно):

Національна дитяча гаряча лінія: 116 111 (з мобільних) або 0 800 500 225

Урядова гаряча лінія з протидії булінгу та насильству: 1547

Національна гаряча лінія з запобігання домашньому насильству та торгівлі людьми: 116 123 або 0 800 500 335

Єдиний контакт-центр безоплатної правничої допомоги: 0 800 213 103

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини: 0 800 50 17 20